Eerste Kamer der Staten-Generaal

Betreft: uitnodiging deskundigenbijeenkomst initiatief-wetsvoorstel Bromet De Groot

Tilburg, 7 september 2022

Geachte Eerste Kamerleden,

Bij deze voldoe ik graag aan uw verzoek om voorafgaande aan de deskundigenbijeenkomst d.d. 13 september a.s. een schriftelijke inbreng te leveren op basis van het rapport Geborgd Gewogen dat door de adviescommissie Geborgde Zetels is aangeboden aan de toenmalige minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Voor de wijze waarop dit rapport tot stand is gekomen, de analyse, conclusies en aanbevelingen van de commissie verwijs ik graag naar het rapport zelf.

Het belangrijkste advies van de commissie is dat alles beschouwend de geborgde zetels kunnen worden afgeschaft. Het is goed te constateren dat de Tweede Kamer een duidelijke stap in die richting heeft gezet door voor Ongebouwd en Natuurterreinen een beperkt aantal zetels te behouden, de geborgde zetels voor Bedrijven te laten vervallen en de vaste plaats in het Dagelijks Bestuur voor minstens één geborgde zetel te laten vervallen.

Twee dagen voor het aanbieden van ons advies verscheen het initiatiefwetsvoorstel waarvoor u nu deze bijeenkomst belegt. Dat betekent dat de aanbevelingen van ons rapport op het moment van indienen van het initiatiefwetsvoorstel geen rol hebben gespeeld. Amendering heeft ertoe geleid dat een aantal van de aanbevelingen van de adviescommissie toch in het door de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstel terecht zijn gekomen. Ik maak hierbij gebruik van de mogelijkheid erop te wijzen welke punten daarbij wellicht nog enige aandacht hadden verdiend.

De commissie constateerde dat de intrede van politieke partijen de positie van de waterschappen aantoonbaar heeft versterkt. Met het toenemende belang van de ordenende functie van water en met de veranderende vraagstukken in het kader van klimaatverandering hebben de discussies een andere inhoud gekregen. Het op de lange termijn gerichte generieke waterbeleid (‘hoe zorgen we ervoor dat het ook de komende decennia in Nederland goed wonen, werken en recreëren is’) bepaalt nu de bestuurlijke agenda’s. Het besef dat goed waterbeleid alleen mogelijk is bij een adequate inbedding in de ruimtelijke ordening staat daarbij voorop. De ruimtelijke vertaling van de noodzakelijke toekomstige aanpassingen van het waterbeheer is dan ook één van de hoofdtaken van het

waterschap geworden. De relatief beperkte specifieke belangen zijn daarmee een minder belangrijke rol gaan spelen.

De komst van politieke partijen heeft op geen enkele wijze tot problemen geleid die bij de toezichthouders zijn gemeld of tot ingrijpen van de toezichthouder (de provincie) aanleiding gaven. Door de commissie is aangegeven dat als er toch tot het in stand houden van geborgde zetels zou worden besloten, dit alleen zou moeten gelden voor de partijen Ongebouwd en Natuurterreinen. Uiteindelijk heeft zich dit in het amendement Grinwis vertaald met twee zetels voor elk van deze twee categorieën. De reden om de categorie Bedrijven uit te sluiten wordt in ons rapport duidelijk uitgelegd en bij de behandeling in de Tweede Kamer is daar ook uitvoerig bij stilgestaan.

Het nu aan de orde zijnde wetsvoorstel gaat voorbij aan een belangrijke aanbeveling die de commissie doet, namelijk om de waterschapsbesturen te laten bestaan uit een vast aantal van 30 zetels. Dit mede gelet op de grootte en het belang van de waterschappen. De omvang van de waterschapsbesturen wordt nog steeds bepaald door het provinciebestuur op basis van een besluit door Provinciale Staten. De commissie is van mening dat de omvang van het waterschapsbestuur geen onderwerp van politieke besluitvorming zou moeten zijn. Voor verschillen in grootte op basis van politiek per provincie ingegeven redenen is geen goede argumentatie te bedenken. Daar komt bij dat met het invoeren van 2x2 geborgde zetels de invloed van die zetels per waterschap kan verschillen (van 4 van de 18 tot 4 van de 30).

Ik zal aanstaande dinsdag 13 september gaarne aanwezig zijn bij uw deskundigenhoorzitting om deze punten desgewenst verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Dr. A.J.W. Boelhouwer, destijds voorzitter van de cie. Geborgde Zetels